

RIJEČ UREDNIŠTVA

Već i letimičnim pogledom u sadržaj ovog broja lako je uočiti da je ovaj broj „Kateheze” posvećen najdinamičnijem sakramentu kršćanske inicijacije: sakramentu euharistije. Doduše, cjelina je broja sačinjena od dva dijela: prvi posvećen spomenutom sakramentu pod raznim vidovima, i drugi dio u kojem se donose neki radovi i izvještaji radnih grupa sa X. zimske katehetske škole '82. Ipak je težište broja u njegovu prvom dijelu, koji je, programski promatrano, logičan nastavak tematike prvog ovogodišnjeg broja „Kateheze” posvećenog sakramentu pokore ili pomirenja.

Iako ovaj broj slijedi već ranije najavljen slijed teme, ipak se tematikom ovog broja posvećenog euharistiji želimo uključiti i u cjelokupno nastojanje naše Crkve oko pripreme i animacije naših vjernih zajednica za nacionalni euharistijski kongres.

Od Drugog vatikanskog sabora pa na ovamo razni crkveni dokumenti o obnovi pastoralne i kateheze (usp. PO 5, SC 10, LG 11, EM 3, te CT itd.) kao i katehetski skupovi (posebno KLJŠ '79.) uz razne publikacije na temu euharistije prikazuju nam euharistijsko slavlje kao „izvor” i „vrhunac” sve evangelizacije, sveg kršćanskog djelovanja Crkve, svega kršćanskog života.

Taj jedinstveni pastoralno-katehetski opis značenja euharistije u ekonomiji spasenja, koja se ostvaruje ovdje i sada, ipak je različito shvaćen i primjenjivan, već prema tome da li se naglasak davao na euharistiju kao „izvor” ili kao „vrhunac” evangelizacije.

Zbog toga se u sakramentalnoj katehezi, posebno u katehezi o euharistiji, mogu označiti dvije tendencije koje zapravo izražavaju dvije preokupacije kateheta i katehista:

1. Jedni žele predstaviti sve bitne aspekte tog otajstva i misle da je najbolji način objasniti i pomoći razumjeti pojmove kao što su: žrtva-žrtvovanje, prikazanje-posvećivanje, slavljenje-sudjelovanje... Rezultat takve kateheze je da vjeroučenici rijetko uspijevaju „dohvatiti” smisao tih pojmova, a kamoli još povezati ih u jednu cjelinu i s konkretnim životom.

2. Drugi su, naprotiv, zaokupljeni posebno prilagođivanjem psihologiji slušača. Često se dogodi da se mladi, primajući takvu katehezu, zaustavljaju samo na „ljudskome” i ne uspijevaju naći put k Bogu.

Pažljiviji pak katehete, u sintetiziranju tih dviju tendencija, označili su bolji put kojim bi valjalo poći u katehiziranju. Oni govore o vjernosti Bogu i vjernosti čovjeku, vjernosti nauku i životnom iskustvu.

O euharistijskom otajstvu, posebno o misi, izrečene su mnoge definicije. No, s obzirom na praksu, valja uzeti u obzir onu koja najviše odgovara shvaćanju i mentalitetu onih s kojima se euharistija slavi i kojima se naravno mora prilagoditi. Što se pak sadržaja tiče, jasno je da se on mora temeljiti na zdravom teološkom razmišljanju i naučavanju.

Poznato je da katehetska metoda u velikom dijelu ovisi o načinu na koji je strukturirana nauka. U prošlosti je nauka o euharistiji imala nedostatnu strukturu. Srednjovjekovni i post-tridentinski pogled težio je tome da euharistijsko otajstvo u raznim aspektima promatra izolirano.

Katehizacija je često, gotovo sve do novijeg vremena, posebno u nekim vjeronaučnim priručnicima, bila više analitička, tj. završavala je odjeljivanjem jednog dijela mise od drugog i jednog pogleda od drugog. Učinci toga bili su „preskakivanje” prvog dijela mise i pretjerano davanje važnosti prikazanju i sudjelovanju na misi bez pričesti.

Neki pak priručnici, u naporu da pojednostave nauku, završili su tako da su je zapravo osiromašili. Takva opasnost prisutna je i danas. Valja reći da je euharistijsko otajstvo tako veliko i čudesno da ga nikad ne možemo dostatno i adekvatno predstaviti ili objasniti. Uvijek postoji opasnost da budemo jednostrani.

No objavljivanjem Upute o štovanju euharistijskog misterija ta opasnost postaje manja, a poimanje euharistijskog otajstva jasnije i određenije.

Svrha ove Upute o štovanju euharistijskog misterija, koja je sabrala sve sugestije obnovljene teologije i liturgije našeg vremena, bila je da ponovno učvrsti živo značenje organskog i hijerarhijskog jedinstva raznih aspekata ovog otajstva koje je već bilo prisutno i u antiknoj tradiciji Crkve.

Prema spomenutoj Uputi „euharistijski je misterij uistinu središte svete liturgije, dapače svega kršćanskog života. Stoga Crkva poučena Duhom Svetim, iz dana u dan nastoji da taj misterij još više istraži i jače od njega živi” (br. 1).

Slušajući glas Crkve, i u želji da se taj misterij uistinu više istraži, te da se od njega još jače živi, odlučismo sagledati sakrament euharistije pod raznim vidovima, kako ga autori iznose u pojedinim člancima ovog broja, i pružiti ga u ruke vjeroučiteljima kao pouzdan i „svjež” materijal za produbljenje.

Autori članaka potrudili su se da budu „vjerni” i „konkretni” istodobno. Oni naime govore iz svog bogatog rezervoara „posjedovanja” same materije i životnog iskustva. A to je ono za čim mnogi čeznu a teško im je to ostvariti.

Katehetsko-pastoralne smjernice i sugestije koje autori ovdje predlažu odnose se na sve subjekte u Crkvi koji su odgovorni za uvođenje u kršćanski život i promicanje euharistijskog života naših krštenika. Oni jasno inzistiraju na tome da se odgoju za euharistijski život dade njegovo pravo mjesto i vrijednost; da se župne zajednice ne boje započeti uvijek iznova, jer se samo tako dolazi do stvarnog zajedništva unutar Crkve i stvaranja istinskih zajednica na putu pastoralne obnove.

Nadamo se da će Vam ovi sadržaji, kako u prvom tako i u drugom dijelu ovog broja, biti od pomoći i koristi. U toj nadi želimo Vam sretan ljetni predah.

Uredništvo